



EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

5.7.2010

B7-0434/2010

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos-Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Kirgizijoje

Michał Tomasz Kamiński, Adam Bielan, Jacek Olgierd Kurski, Tomasz Piotr Poręba, Charles Tannock, Konrad Szymański, Zbigniew Ziobro, Janusz Wojciechowski, Ryszard Czarnecki
ECR frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Kirgizijoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Kirgizijos ir Centrinės Azijos, ypač į savo 2010 m. gegužės 5 d. rezoliuciją,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 20 d. rezoliuciją dėl ES strategijos Centrinės Azijos atžvilgiu,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos-vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton pareiškimus dėl 2010 m. birželio 11 d. Kirgizijoje kilusių naujų susirėmimų ir 2010 m. birželio 28 d. surengto referendumo dėl konstitucijos,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos 2010 m. birželio 14 d. išvadas,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 21–22 d. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo metu patvirtintą ES strategiją dėl naujos partnerystės su Centrine Azija,
 - atsižvelgdamas į 1999 m. įsigaliojusį ES ir Kirgizijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Europos bendrijos 2007–2013 m. regiono strateginį dokumentą dėl pagalbos Centrinei Azijai,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi birželio 11 d. prasidėjo smurtiniai susirėmimai pietiniuose Ošo ir Džalalabado miestuose, kurie tęsėsi iki birželio 14 d. ir peraugo į šimtų ginkluotų vyrų, kaip pranešama, miestų gatvių šturmą, civilių šaudymą ir parduotuvių padeginėjimą, taikinius pasirenkant pagal tautinę priklausomybę,
- B. kadangi pasak Kirgizijos valdžios institucijų per susirėmimus apie 300 žmonių žuvo, tačiau buvo išreikšta nuogąstavimų, taip pat ir laikinosios vyriausybės vadovės Rosos Otunbayevos, kad tikrieji skaičiai gali būti didesni; kadangi daugiau kaip 2 000 žmonių buvo sužeista ar paguldyta į ligoninę ir daug žmonių vis dar laikomi dingusiais be žinios,
- C. kadangi buvo nustatyta, kad dėl smurto 300 000 žmonių buvo perkelti šalies viduje ir 100 000 ieškojo prieglobsčio kaimyniniame Uzbekistane; kadangi Taškento vyriausybė kartu su tarptautinėmis organizacijomis suteikė humanitarinę pagalbą pabėgėliams, tačiau birželio 14 d. uždarė savo sieną su Kirgizija, grįsdama šį veiksma tuo, jog stokoja pajėgumų priimti daugiau žmonių,
- D. kadangi laikinoji vyriausybė regione paskelbė nepaprastąją padėtį, o saugumo pajėgos, kurios, kaip atrodo, kartais nesilaikė nurodymų, buvo nepajėgios perimti kontrolę; kadangi laikinosios prezidentės R. Otunbayevos kreipimaisi į Rusijos prezidentą D. Medvedevą ir

Kolektyvinio saugumo sutarties organizaciją dėl karinės paramos sulaukė neigiamų atsakymų; kadangi prašymas atsiųsti tarptautinės policijos pajėgas buvo perduotas ir šiuo metu yra svarstomas ESBO,

- E. kadangi Europos Komisija skyrė 5 mln. eurų neatidėliotinai medicinos pagalbai, humanitarinei pagalbai, ne maisto prekėms, apsaugai ir psichologinei pagalbai žmonėms, kenčiantiems nuo krizės; kadangi tai neprilygsta JT skubios pagalbos prašymui skirti 71 mln. USD skubiai pagalbai,
 - F. kadangi ES turėtų priimti svarbesnį vaidmenį remiant šią šalį; kadangi ES įsipareigojo, ypač pagal Centrinės Azijos strategiją, būti šio regiono valstybių partnere; kadangi skubiai reikia kur kas didesnio tarptautinio įsipareigojimo ir ES atsakas turės įtakos jos kaip partnerės patikimumui,
 - G. kadangi birželio 27 d. taikiai vykęs referendumas pasižymėjo dideliu rinkėjų aktyvumu ir daugiau kaip 90 proc. balsavusiųjų pritarė naujamai konstitucijai, pagal kurią nustatoma prezidento ir parlamento galių pusiausvyra, patvirtino Rosą Otunbayevą laikinąja prezidente iki 2011 m. gruodžio 31 d. ir paleido Konstitucinį teismą; kadangi 2010 m. spalio 10 d. planuojama surengti parlamento rinkimus,
 - H. kadangi ES aiškiai suinteresuota, kad Kirgizijoje įsigalėtų taika, demokratija ir ekonominė gerovė; kadangi Kirgizijai įsipareigojus vadovautis teisinės valstybės principais, žmogaus teisių ir demokratinėmis vertybėmis bei rinkos ekonomikos normomis bus paskatintas saugumas ir stabilumas Centrinėje Azijoje,
 - I. kadangi daugeliui Centrinės Azijos regiono šalių būdingas skurdas, blogas valdymas, stiprus autoritarizmas ir teisėtų būdų reikšti nepasitenkinimą ir siekti politinių pokyčių stoka arba visiškai jų nebuvimas; kadangi tai gali būti palanki terpė kurtis nelegaliems radikaliems islamistų judėjimams,
 - J. kadangi ES turi visuomet, kai gali, laikytis įsipareigojimo įtraukti žmogaus teisių, demokratinis ir teisinės valstybės principus į visus susitarimus su trečiosiomis šalimis ir stiprindama savo, kaip patikimos regioninės politikos dalyvės, vaidmenį vykdyti nuoseklią politiką ir taip skatinti demokratines reformas,
1. reiškia didelį susirūpinimą dėl Kirgizijos pietuose kilusių tragiškų smurtinių susirėmimų ir reiškia užuojautą visų aukų šeimoms;
 2. griežtai smerkia visus išpuolius bei smurto veiksmus ir ragina laikinąją vyriausybę padedant tarptautiniams subjektams atlikti patikimą, nešališką ir nepriklausomą įvykių tyrimą, siekiant patraukti kaltininkus atsakomybėn ir išaiškinti įtarimus dėl Kirgizijos saugumo pajėgų narių dalyvavimo;
 3. ragina laikinąją valdžią dėti visas pastangas, siekiant suvaldyti situaciją ir grįžti prie įprastos tvarkos, taip pat sudaryti visas įmanomas sąlygas pabėgėliams ir šalies viduje perkeltiems asmenims savo valia saugiai ir oriai grįžti į savo namus; ragina vietos valdžios institucijas patvirtinti veiksmingas pasitikėjimą keliančias priemones ir pradėti atvirą dialogą su visomis pietų Kirgizijos etninėmis grupėmis, siekiant sukurti patikimą susitaikymo procesą;

4. pabrėžia, kad vertybės, kurių Europos Sąjunga pasižadėjo laikytis, įpareigoja ją visapusiškai reaguoti į šią tragediją, taip pat skiriant iki šiol surinktų daugiau nei 5 mln. paramą, kuri turėtų atitikti JT skubios pagalbos prašymą skirti 71 mln. JAV dolerių humanitarinei pagalbai;
5. atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis paspartinti humanitarinės pagalbos teikimą ir pradėti trumpalaikes bei vidutinės trukmės sunaikintų namų ir prarasto turto atkūrimo programas ir atstatomuosius projektus bendradarbiaujant su Kirgizijos valdžios institucijomis ir kitais paramos teikėjais, siekiant sukurti palankias sąlygas pabėgėliams ir šalies viduje perkeltiems asmenims sugrįžti; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į vietos vystymosi projektų svarbą;
6. ragina Tarybą imtis vadovaujamojo vaidmens surengiant tarptautinę Kirgizijos rėmėjų konferenciją, skirtą humanitarinėms problemoms spręsti ir pagrindiniams Kirgizijos poreikiams tenkinti, kurios metu būtų galima suteikti reikiamą pagalbą tvariam šios šalies vystymuisi;
7. pabrėžia, kad humanitarinė pagalba, skirta neatidėliotiniams poreikiams patenkinti, turi būti skiriama kartu dedant pastangas stabilizuoti padėtį ir sumažinti didelį pavojų, kad smurtas atsinaujins, ir užkirsti jam kelią, nes smurtas kelia grėsmę taikai ir saugumui kitose Ferganos slėnio, bendro Uzbekistanui, Kirgizijai ir Tadžikistanui, teritorijose;
8. dar kartą primena savo raginimą skirti daugiau dėmesio plačiai apibrėžtiems saugumo aspektams ES Centrinės Azijos politikoje; pažymi, kad pietų Kirgizijoje tai, be kita ko, reiškia pagalbą užtikrinant visoms kitoms etninėms grupėms priklausančių asmenų vidaus saugumą.
9. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę ir valstybes nares remti ESBO policijos misiją ir aktyviai padėti greitai ją dislokuoti siekiant užkirsti kelią naujam smurto proveržiui, stabilizuoti situaciją miestuose, nukentėjusiuose nuo susirėmimų, apsaugoti aukas ir labiausiai pažeidžiamus asmenis, taip pat palengvinti pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų grįžimą;
10. atkreipia dėmesį į gegužės 27 d. taikiai įvykusį referendumą dėl konstitucijos ir jo rezultatus, atveriančius kelią grįžti prie konstitucinės tvarkos; ragina Tarybą ir Komisiją rasti būdų pagelbėti Kirgizijos laikinajai vyriausybei ir padėti valdžios institucijoms toliau žengti demokratinių reformų keliu ir stiprinti teisinės valstybės principus, kovoti su diskriminavimu visuomeniniame gyvenime, suteikti prieigą prie patikimų teisminių procedūrų ir gerinti žmonių gyvenimo sąlygas skatinant šalies vystymąsi ir suteikti daugiau galių piliečiams bendradarbiaujant su visomis suinteresuotosiomis šalimis ir Kirgizijos pilietine visuomene;
11. ragina kaip įmanoma daugiau panaudoti Stabilumo priemonę ir prašo Komisijos parengti pasiūlymą dėl Vystomojo bendradarbiavimo priemonės lėšų perskirstymo siekiant užtikrinti, kad ES trumpalaikis ir vidutinės trukmės laikotarpio atsakas Kirgizijoje susidarius naujai padėčiai būtų adekvatus;
12. išreiškia susirūpinimą dėl pranešimų apie kai kurių žmogaus teisių gynėjų sulaikymą Kirgizijoje ir ragina Kirgizijos valdžios institucijas imtis visų būtinų priemonių siekiant

užtikrinti, kad žmogaus teisių gynėjai be jokių kliūčių galėtų dirbti savo darbą – skatinti ir ginti žmogaus teises;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad pokyčiai Kirgizijoje ne tik daro įtaką regioniniams ir tarptautiniams pokyčiams, bet ir yra pastarųjų veikiami; yra įsitikinęs, kad turėtų sutapti Rusijos, JAV ir kitų didžiųjų valstybių interesai, ypač susiję su Afganistanu ir islamo radikalizmo plėtra regione, įskaitant Kirgiziją; mano, kad dėl šios priežasties turėtų būti įmanoma pristabdyti geopolitinės varžybas ir atrasti bendradarbiavimo teikiamą naudą; laikosi nuomonės, kad sėkmė šioje srityje turėtų platesnį teigiamą poveikį tarptautiniams santykiams ir tarptautiniam saugumui; todėl ragina laikinąją Kirgizijos vyriausybę ir kitus susijusius subjektus padėti užtikrinti nevaržomus tiekimo kelius NATO ir kitoms tarptautinėms pajėgoms jų misijai Afganistane vykdyti;
14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai ir ESBO.